

Jeugd/Strips

'Snugger' is de jeugdpagina van Het Nieuwsblad. Een pagina voor jongeren van 10 tot 15 jaar. Heb je vragen of wil je reageren bel dan de redactie en vraag naar Jackie Smeets, telefoon 375264

SNUGGER

Voor de eerste keer vandaag de rubriek 'En nu... ditte' op de Snuggerpagina. Eén keer in de twee weken schrijft Ditte Merle -zo heet ze écht- over gewone en minder gewone dingen rondom huis, over dieren en over de natuur. Ditte is lerares aan de basisschool in Goirle en schrijft daarnaast kinderboeken. Ze wenst jullie veel leesplezier toe.

Fijnproever met vleugels

Klaas heeft menselijke eigenschappen. Hij is aanhankelijk. Hij houdt je voortdurend in de gaten. Hij wil alles aanraken en hij is dol op lekker eten. Voor een mens is dit niet zo vreemd, maar Klaas is ...een kauw.

Klaas houdt van gezelschap. Hij begroet me altijd luidruchtig en uitgelaten. Meestal blijft hij in mijn buurt, hipt vrolijk achter me aan of zelt brutaal over mijn hoofd. Zo'n duikvlucht eindigt vaak in een landing op mijn schouder. Hij blijft daar zitten terwijl ik door de tuin loop en van blijdschap prikt hij in mijn nek, m'n oor of trekt een haar uit mijn hoofd.

Klaas heeft het altijd druk. Velletjes papier neemt hij stuk voor stuk in zijn snavel en gooit ze in het rond. Kranten scheurt hij 't liefst meteen in stukken. Pennen en rolletjes plakband worden van tafel gemikt. En paperclips of melkdoppen vindt zó mooi dat hij er mee wegvliegt en ze verstopt op één van zijn geheime plekjes.

Voorals Klaas' eetgewoonten ma-

ken hem zo menselijk. In zijn jeugd at hij regelmatig stukjes vlees, wat volgens de vogelgidsen in zijn natuur ligt. Nu is hij overtuigd vegetariër, op een enkele mug na. Voor een dooie muis of zelfs een stukje tartaar haalt hij zijn snavel op.

Wel eet hij 's ochtends een paar droge boterhammen en wat kippekorels. Maar zo'n ontbijt vindt hij, geloof ik, nogal gewoontjes. Hij raakt pas opgewonden van een roomboterkoekje of een plakje cake. Een handje pinda's met een paar druiven als toetje staan hoog aangeschreven.

Maar bovenaan de top tien staat ...een puntje Franse kaas. Bij voorkeur camembert. Daar kan je 'm 's nachts voor wakker maken. Mij ook trouwens. Zou hij dat nu van mij geleerd hebben of ik van hem? Dat vraag ik me wel eens af.

Ditte Merle

En nu ditte

Poes lust geen muis

Toen ik op een avond de krant zat te lezen, zag ik vanuit mijn ooghoeken iets voorbij flitsen. Ik keek, maar er was niets te zien. Onwillekeurig bleef ik opletten. Opeens ontdekte ik... een muisje. Het muisje rende langs de deurplint, keek met zijn ronde oogjes alle kanten op en verdween onder de deur. Poes, mijn enige gezelschap die avond, lag vredig voor de kachel te dommelen. „Poes, wakker worden, een muis!” Ik duwde zachtjes tegen haar aan. Verstoord keek ze op en sliep verder.

Later op de avond klonk er gerammel in haar voerbakje. Ik wist niet beter dan dat Poes inmiddels was opgestaan en aan het eten was. Verbaasd zag ik dat ze nog steeds voor de kachel lag. Ik sloop voorzichtig naar het voerbakje. Daar zat, op zijn dooie gemak, midden tussen de kattenbrokken... een muis! Hij nam een brok tussen zijn voorpootjes en peuzelde die, met zijn oogjes dicht, tevreden op.

Poes was intussen achter me aan getreuzeld. Ongeïnteresseerd keek ze in haar voerbak. Ze snuf-

felde nog wel even, maar liep weer weg. Met muis en al kieperde ik de inhoud van het voerbakje in een plastic trommel.

De muis was gevangen en ik kon hem nu goed bestuderen. Hij was grijs-bruin van kleur, zoals elke gewone muis. Zijn snorharen waren echter opmerkelijk lang: een soort Ted de Braak onder de muizen. Ook zijn snuit was opvallend. Die had de vorm van een slurfje, waarmee hij als een kleine miereeter in het rond snuffelde.

Pas toen ik de dierengids had opgeslagen, wist ik wat er aan de hand was. Daarin stond mijn bijzondere muis beschreven: spitsmuis, eet insecten, slakken en wormpjes, heeft een muskusgeur en wordt daarom door katten niet gegeten. Dit verklaarde het merkwaardige gedrag van Poes. En de dierengids kan aangevuld worden met: deze muis eet óók kattenbrokken.

Ditte
Merle

21-10-1987

En nu... ditte

Vrolijk wild

Vorig jaar herfst kreeg ik vier eenden. Er zat één mannetje bij. Een groot deel van de dag poetsten ze hun veren. Ook maakten ze wandelingetjes. Dan waggelden ze parmantig achter elkaar. Ze haptten onderweg naar muggen, spinnen en grassprietten. Met hun platte snavel wroetten ze tussen de planten en in de modder. Vliegen deden ze zelden. Soms een korte lijnvluicht van de ene hoek van de tuin naar de andere. Regelmatig namen ze een bad. In een plastic kinderbadje. En verder sliepen ze of lagen te soezen in de zon. Grappige, vrolijke Donald Duckjes waren het.

In de lente veranderde dat. Het mannetje kreeg barbaarse trekjes. Snaterend rende hij achter de vrouwtjes aan. Dat alles uit bezorgdheid voor zijn nageslacht. Won hij de race, dan werd er een soort dans uitgevoerd. Het einde van het liedje was dat het vrouwtje door de knieën ging. Ze liet zich op de grond zakken. Met zijn grote zwempoten klom hij lomp op haar rug. Doorgaans viel

hij er af, krabbelde overeind en probeerde het opnieuw. Na afloop was het vrouwtje aardig verfrommeld.

Het viertal bezorgde me deze zomer ruim dertig eendjes. Dat was te veel van het goede. Ik stopte ze bij elkaar en liet ze los op een vennetje in de buurt. Zo'n groot kinderbad hadden ze nog nooit gezien. Ze stoven door het water, duikelden, kwetterden en spatten. Ik kon ze met een gerust hart achterlaten. Tenminste dat dacht ik. Drie weken later hoorde ik jagers schieten. Het wildseizoen was weer begonnen. De eenden heb ik niet meer teruggezien, behalve misschien bij de poelier. Wie zou daar niet wild van worden?

Ditte
Merle

4-11-1987

Stekelig en uitgeslapen

De winter is nog niet begonnen, maar het winterslaapje van bepaalde dieren wel. In de herfst eten ze hun buik zo vol, dat ze rustig een maand of vijf achter elkaar kunnen slapen. Niet zo lang geleden ben ik nog zo'n slaapkop tegengekomen.

Tussen de struiken klinkt geblaas, gesnuffel en iets dat op zacht geknor lijkt. Voorzichtig duw ik het gras opzij. Een verschrikte egel steekt zijn snuitje in de lucht. Ik ben geen sappige worm, dus gaat hij er op een drafje vandoor. Dat die korte pootjes zo hard konden lopen, wist ik niet.

Maar ongetwijfeld komt hij terug. In de buurt zal hij een holletje hebben. Ik zoek wat lekkers. Een paar vliegen en een worm. Op de fruitschaal ligt nog een gerimpeld appeltje. En de dooie muis, door Poes op de mat achtergelaten, komt nu goed van pas. Dit vier-gangen-menu presenteer ik op een bordje voor de deur. Met een bakje water erbij. Van melk, waar een egel dol op is, krijgt hij diaree.

Vroeger deden over zijn eetgewoonten vreemde verhalen de ronde. Egels zouden koeien melken door aan de uiers te hangen. Ook zouden ze in bomen klimmen om verse appeltjes te plukken. Een egel zou zelfs fruit op zijn stekels spiezen om naar het hol te brengen. Een lopend fruitmandje dus.

De maaltijd blijft overigens onaangeroerd. Mijn speldekussen op pootjes zie ik nog een paar keer in de heg scharrelen. Nu, in november, heeft hij zich vast en zeker opgerold in een warm holletje. Zijn winterslaap is begonnen. Daar ben ik echt jaloers op. 's Morgens bij weer en wind niet op hoeven staan. En pas wakker worden in de lente. Dat hebben egels goed bekeken. Uitgeslapen dieren!

Ditte Merle

En nu ...ditte

SNUGGER

Het paard van Sint

Waarom rijdt Sinterklaas eigenlijk op een paard? Dan hoeft hij niet te lopen, dat is waar. Het paard is een edel dier met hoofd en benen. En die edelheid straalt ook op de Sint af. Sinterklaas is oud, dus kent hij zeker de indrukwekkende geschiedenis van het paard.

Zo'n 5000 jaar geleden, toen de Sint er nog niet was, leefde het paard in het wild. Mensen jaagden op hem voor zijn lekkere biefstuk. Sindsdien is het paard getemd. Het blijkt dat je met paarden goed kan fokken. Zo ontstonden krachtige knollen voor het zware werk. Op snelheid gefokte paarden waren voor het leger bestemd. Misschien is het paard van Sinterklaas speciaal voor statige oude heren gefokt. Zo'n paard wil hij natuurlijk niet kwijt.

Een tijdje geleden leek het mij

wel wat om paardrijles te nemen. Pas toen merkte ik hoe kolossaal zo'n beest was. Je voelt je als een muis naast een olifant. In het zadel kreeg ik zelfs last van hoogtevrees. Verstijfd, als een houten klaas, hield ik de teugels vast. Zijn onverwachte gehinnik bezorgde me telkens weer de schrik van mijn leven. En toen ik, na elke les, het bit tussen zijn grote tanden uit moest trekken, daalde mijn enthousiasme tot het nulpunt.

Een voorval deed me besluiten te stoppen. Ik moest op een verkouden paard rijden. Hij hoestte en proestte. En ik was ook niet op mijn gemak. Niet dat ik bang was voor besmetting. Maar elke keer als het paard niestte, schoot ik met een ruk voorover en bungelde ergens tussen het zadel en de grond.

Misschien dat ik daarom niet snap wat Sint in een paard ziet. Hij kan beter een berggeit nemen. Die is kleiner. De oude heer kan makkelijker op- en afstappen en handjes uitdelen. Daken beklimmen is voor een geit geen probleem. En wat leuk is: ze hebben allebei een sik.

Ditte Merle

2-12-'87

En nu ...ditte

Kerstkalkoen

In de vriezers van supermarkten liggen de kalkoenen opgestapeld.

Grote bakbeesten die nauwelijks in een pan passen. Veel mensen kennen de kalkoen alleen bevroren of gebakken. Vreemd is dat niet. Kalkoenen lopen niet op straat. Alleen in Amerika leven ze in het wild. Daar zwerven ze in groepjes door bos en dal. Op zoek naar vruchten, zaadjes en insecten. 's Nachts doen ze een dutje in de boom. Kalkoenen hebben mooie gekleurde veren. Die konden de Indianen goed gebruiken. Deze oorspronkelijke bewoners van Amerika staken de veren in hun tooi. Toen de Spanjaarden Amerika ontdekten, zagen zij deze vogels voor het eerst. Kalkoenen wilden ze in Spanje ook wel. Schepen werden volgeladen. En zo kwam het beest in Europa terecht.

Niet alleen in de diepvries zien de kalkoenen er geplukt uit. Ook in het echt. Kop en nek zijn helemaal kaal. In plaats van veren zie je roodblauw vel met van die dikke wratten. Het lijkt wel of een

kalkoen altijd schurft heeft. Bij het mannetje hangt boven de snavel nog een soort verschrompeld slurfje naar beneden. In de paartijd, als hij een leuk vrouwtje ziet, zwelt deze kwab glanzend op.

Van mij krijgt hij de schoonheidsprijs niet. Ook gevild in de pan vind ik hem onaantrekkelijk. Zo'n glimmende, bruingebakken voetbal, sudderend in de jus. Omringd met appeltjes, veenbessen en pruimen. Maar wat met kerst belangrijk is: hij is groot, vet en voedzaam. Daarom zal hij op veel kerstmenu's voorkomen. Ik heb mijn tanden er nog niet ingezet. Geef mij voorlopig maar boerenkool met worst.

Ditte
Merle

16-12-'87

En nu... ditte

Gelukkig nieuwjaar

Dieren vieren geen oud en nieuw. Deden ze dat wel, dan werd het elk jaar minder druk op hun feest. Dieren sterven uit. In de Middeleeuwen verdween er één diersoort per eeuw. Dat liep op tot één diersoort per maand. En nu sterft elke dag een diersoort uit. Weg, van de aardbodem verdwenen.

Maar door de eeuwen heen zijn er altijd dieren verdwenen. Doordat het te koud werd. Door overstromingen. Of doordat dieren elkaar opaten. Zo'n dier verdween niet van de ene op de andere dag. Het duurde bijvoorbeeld miljoenen jaren voordat de dinosaurïers echt weg waren. En... er kwamen weer andere dieren voor in de plaats. Maar sinds de mens zich met de dierenwereld bemoeit, loopt alles in het honderd.

Het leeuwaapje uit Brazilië kan deze keer nog net oudjaar vieren. Er leven er misschien zo'n honderd in de oerwouden. Het aapje is om te knuffelen. Gezellig als huisdier. En daarom wordt hij gevangen. Bovendien worden de bossen waarin hij leeft gekapt.

En dan de neushoorn. Die zal eind 1988 nog wel halen, maar er blijven er minder en minder over.

Nog geen eeuw geleden zwierven puntlipneushoorns in Afrika rond. Meer dan 100.000. Van deze prehistorische kolossen zijn nu nog zo'n 4000 over. Neushoorns zijn beschermd, maar zelfs in de natuurparken zijn ze niet veilig. Ze worden door stropers doodgeschoten. Het is hen vooral om de hoorn te doen. Die is veel geld waard. De hoorn wordt tot een poedertje vermalen. Het zou een goed middel zijn voor hartkwalen en liefdesproblemen. Dit bijgeloof kost de neushoorn zijn leven.

Voor dieren is oud en nieuw dus een feest met steeds minder gasten. En dat komt omdat de mensen zich niets van hen aantrekken. In het jaar 2000 sterft misschien elk uur een diersoort uit. Het wordt tijd dat wij ook de dieren een gelukkig nieuwjaar toewensen.

Ditte
Merle

30-12-'87

En nu... ditte

De bever in de bouw

Kort geleden heb ik een bezoek gebracht aan de dierentuin van Antwerpen. Veel publiek is er niet in deze tijd van het jaar. Iedereen zit binnen met dit weer. Ook de meeste dieren. Het hok van de bever krijgt blijkbaar een opknappbeurt. Werklui zijn aan het breken en metselen. Toch is de bever buiten. Ik wapper met een berkeblaadje. Dat ziet hij meteen. Hij zwemt naar me toe, sjokt uit het water en drukt zijn neus tegen de tralies. Hij ziet er uit als een in het water gevallen cavia. Maar wel een paar maten groter en met een rare platte staart.

Vroeger zat ons waterrijke landje vol met deze grappige beestjes. Maar zoals zo vaak bij dieren: er wordt op gejaagd. Bevers hebben klieren waarin een wondermiddel zou zitten. Goed voor duizend-en-één kwaaltjes. Bovendien is gebakken bever eetbaar. Vooral de staart schijnt een delicatessen te zijn. En een kraag van beverbont vinden sommige mensen mooi. Daardoor zijn hier vanaf begin vorige eeuw geen bevers meer gezien.

Maar de bever komt terug! Dit jaar worden Oostduitse bevers in de Biesbosch losgelaten. Bevers lusten wilgehout. Daar staat de Biesbosch vol mee. Regelmatig

moet er gesnoeid worden. Dat gaat de bever nu doen. En wat leuk, om deze harde werker bezig te zien. Hij sjouwt met takken, keien, stammetjes en modder. Zo bouwt hij stevige dammen. Soms van 200 meter lang en een paar meter hoog. Zoiets zie je in de dierentuin niet. Al wordt zijn hok daar nog zo mooi verbouwd.

De dammen zorgen ervoor dat de ingang van het hol onder water blijft. Van buiten lijkt dit hol op een slordige bos takken. Maar er ligt een mooi genestelde woonkamer onder. Kurkdroog en met vloerbedekking van gras en houtschilfers. Nee, een bever in de Biesbosch heeft geen werkluï nodig. Hij bouwt alles zelf. Zonder bouwtekening, diploma of gereedschap. Een bever is bouwvakker van huis uit.

Ditte Merle

gemetselde

13-1-'88

En nu... ditte

Oud worden

Sommige katten worden heel oud. Dinkie bijvoorbeeld, de lapjeskat van mijn schoonouders. Ze werd 22. Nog in haar laatste jaar rende ze achter de vogeltjes aan. En klom ze in bomen. Toch merkte je dat ze bejaard werd. Al haar tanden vielen uit. In plaats van brokjes at ze liever een geprakte bal gehakt. Voerde je haar uit je hand, dan hapte ze eerst een paar keer mis. Maar kattenbrillen bestaan niet. En ze werd hardhorend. Ze keek pas op na een paar keer roepen in haar oor. Verder bleef ze vrolijk, aanhankelijk en een echte vogelverschrikker.

Op een mooie zonnige dag konden we haar niet vinden. Onder de hortensia leek iets zwarts te liggen. Dinkie's staart! Ik deed de takken omhoog. En daar lag ze. Vredig, maar dood. Doodgaan is niet leuk. Maar een betere dood dan die van Dinkie bestaat misschien niet. Na zo'n lang en plezierig leven. Dat zouden alle dieren wel willen.

Proefdieren in elk geval. Hun leven is geen lolletje. Een nieuwe make-up, het zoveelste wasmiddel,

pillen en drankjes. Die worden allemaal op proefdieren getest. Vaak moet het dier erg lijden. Het heeft een heel ander leven dan Dinkie. In Nederland worden per jaar meer dan een miljoen proefdieren gebruikt. Honden, apen, konijnen, muizen, noem maar op. En daarvan sterven er dagelijks zo'n 140. Maar daar blijft het niet bij. Het trieste einde van veel zeevogels konden we onlangs op tv zien.

Bij duizenden spoelden ze op de stranden aan. Zwart en plakkerig van de olie. Hulp kwam vaak te laat. Ja, elk dier gaat dood. Dat staat vast. Maar hoe en waardoor. Daar zit veel verschil in.

Ditte
Merle

En nu... ditte

Spugen

Vroeger werd er veel gehoest en gespuugd. Dat kwam onder meer door de kolenkachels. Die maakten veel stof en dat sloeg op je longen. In elke huiskamer stond dan ook een kwispedoor. Dat is een spuugbakje ter grootte van een flinke jampot. Daar spuugde je in.

Niet alleen mensen spugen. Dieren doen het ook. Mijn oma heeft eens een egel zien spugen. Hij liep langs de kant van de weg en vond een peuk. De egel snuffelde er aan en begon er uitgebreid op te kauwen. Een egel lust blijkbaar pruimtabak! Na het kauwen slingerde hij met zijn tong klodders speeksel over zijn stekels. Toen hij daarmee klaar was, spuugde hij de uitgekauwde peuk op de grond en wandelde op zijn gemak verder. Waarom egels dat doen, weet ik niet. Misschien vindt zo'n beestje het wel stoer om eens flink in het rond te spugen.

Maar de kampioen-spuger is de kameel. Toen ik jong was, dacht ik dat die twee bulten op zijn rug gevuld waren met water. Handig in

de woestijn. In feite zijn het vetbulten die als reservevoedsel dienen. Is de kameel uitgehongerd, dan zijn die bulten leeg en hangen als slappe zakken naar beneden.

Een kameel die boos is, zet het op een spugen. Doorgaans spuugt hij precies in je gezicht. Maar hij heeft nog een tweede verrassing. Van kwaadheid kan hij gaan braken. In zijn bek komt halfverteerd voedsel en maagzuur terecht. Een bijtende brij, die stinkt als een beerput. Zorg dan maar dat je weg bent. Zo'n berg past in geen enkele kwispedoor.

Ditte

Merle

10-2-'88

En nu... ditte

Te bont

De bekendste Belg is Urbanus en die houdt niet van madammen met een bontjas. 'Madammen met een bontjas zijn gemeen'. Dat zingt hij in een van zijn liedjes. Steeds moest ik aan Urbanus denken, toen ik laatst in Brussel aan het winkelen was. Langs elke boulevard liep wel zo'n madam in een dierenvel.

Bontjassen zijn peperduur. Dieren worden er speciaal voor gefokt. In Nederland zijn verschillende zilvros-fokkerijen. In het land van Urbanus worden nertsen, beverratten en chinchilla's gekweekt. Hun vel wordt gestroopt, op maat gesneden en 'om madammen gehangen'.

Beesten uit koude streken hebben vaak het beste bont. Zeehondenbont is nog steeds heel populair. Een natte zeehond lijkt kaal, maar opgedroogd heeft hij een gladde, kortharige vacht. Vlak na de geboorte is deze vacht nog mooier: dik en wollig.

Een jaar of twintig geleden kwamen voor 't eerst kritische programma's over bontjagers op de tv. Door het gekrijs van zeehondjes in de huiskamer verslikten veel mensen zich in hun borrelnootjes. De jacht is sindsdien wel verminderd, maar nog lang niet afgelopen.

Dan de chinchilla's. Vroeger

leefden ze vredig in het Andesgebergte. Ze hebben een zilvergrijs, zacht bontvelletje en dat is deze knaagdiertjes duur komen te staan. Schuw zijn ze niet. Daarom konden ze bij duizenden gevangen worden. En van elke 150 chinchilla's werd een bontjas gemaakt.

Ik ken iemand die een zoldertje met tientallen kooien had. Daar fokte hij chinchilla's. Hij dacht rijk te worden. Maar de handel viel tegen. Chinchilla's planten zich niet snel voort, de pels was nogal eens van slechte kwaliteit en er ging regelmatig een chinchilla dood. Om al die redenen zijn bontjassen van chinchilla's zo duur.

Urbanus stelt voor om op een andere manier rijk te worden. Volgens hem kun je met madamenvellen meer verdienen. Hij wil van die vellen luchtbedden, pleisters, stopcontacten en vuilniszakken fabriceren. Maar zo bont zou ik het niet willen maken.

Ditte
Merle

Rare hanen

Onlangs stond er een dolle weerhaan op een kerktorentje ergens in Limburg. Bij het minste zuchtje wind tolde hij in het rond. De weerhaan werd een attractie voor alle mensen in het dorp. Maar toch hadden ze liever een normale haan, die de windrichting aangeeft. Vorige week is hij van de toren gehaald en met pensioen gestuurd.

Ik heb ook een rare haan gekend. Op een zomerse dag hoorde ik hem van verre aankomen. Kakelend wandelde hij over de weg. Een zwart-witte haan met een rafelig uiterlijk. Waar hij vandaan kwam, weet ik niet. Nieuwsgierig stapt hij de tuin in. Hij pikt naar een worm en zijn oog valt op mijn vier witte kippen. Hij besluit te blijven.

Sinds die dag wekt hij me elke ochtend met een schor gekraai. Behoorlijk kraaien lukt hem niet. Hij is meer een piepende deur. Hij eet met de kippen mee. Hij ligt met ze te zonnen. En hij zit ze achterna. Maar, als ze op stok gaan in het schuurtje, blijft hij liever buiten. Mijn onverwachte gast slaapt op een stevige tak in de

pereboom. Hij is een vogel in hart en nieren. En vogels overnachten in bomen.

Dat jaar is de winter koud. Het sneeuwt en het vriest. Maar de haan fladdert elke avond de pereboom in. Toch heeft die winter hem geen goed gedaan. In het voorjaar is hij snipverkouden. Hij snottert, proest en heeft waterige oogjes. Bij de minste inspanning hijgt hij als een stoomlocomotief. Voor mijn kippen heeft hij niet veel belangstelling meer. Het valt hem zwaar om nog voor haan te spelen.

Zo onverwachts als hij kwam, is hij weer weggegaan. Ik heb hem nooit meer gezien. Dat is jammer, want ik hield wel van die rare haan.

Ditte
Merle

* Het

16-3-1988.

En nu ...ditte

SNUGGER

Konijnen fokken

Vroeger zagen tamme konijnen er allemaal hetzelfde uit: bruinachtig, middelgroot en met rechtopstaande oren. Dat vonden de mensen saai. Ze wilden wel eens een ander konijn. In de zestiende eeuw werden er al konijnen in verschillende kleuren gefokt. Loop je nu een konijnententoonstelling binnen, dan zie je ze in allerlei soorten en maten. Van dwergkonijnen tot Vlaamse reuzen. Van Franse hangoren tot wollige angorakonijnen.

Flap, mijn konijn, was een Lotharinger. Hij had een witte vacht met hier en daar een zwart vlekje. Zijn lange, zwarte oren konden alle kanten op bewegen. 's Zomers huppelde Flap in een buitenren. 's Winters verbleef hij in een schuurtje. Die winter stond daar ook een grote zak boerenkool, waarvan ik hem af en toe een stronk gaf. Verder at hij gras, ouwe boterhammen en stukjes appel. Hij had ook een tak. Daar knabbelde hij de bast af tot er een afgekloven houtje overbleef. Flap moest elke dag kunnen knagen. Zoals elk knaagdier. Anders zouden zijn voortanden z'n bek uit groeien. En Flap hield niet van de tandarts. Tenslotte stond op zijn menu nog

een merkwaardig* recept: verse keutels. Hij at ze niet allemaal, alleen de keutels die er glimmend uitzagen. Dat deed hij voor de vitaminen. Flap zorgde dus voor gevarieerde voeding.

Op een winterse dag stond het deurtje van Flaps hok open. Flap was in geen velden of wegen te bekennen. Pas na een paar dagen, toen ik de schuur ging opruimen, vond ik hem. Hij was in de zak boerenkool gekropen. En hij had zijn buik zo vol gegeten, dat hij dood was gegaan. Van zo'n berg boerenkool had hij zijn leven lang gedroomd. Maar dat je van te veel eten dood kan gaan, wist hij niet. Verstandige konijnen moeten nog worden gefokt.

*gerecht

Ditte
Merle

30-3-'88

En nu ...ditte

SNUGGER

Te veel mest

In vrijwel elk Brabants dorp staan varkensstallen. Sommige mensen vinden dat varkens stinken. Ik vind dat het best meevalt. Maar een probleem is al die mest, die de varkens ons cadeau doen. Elk levend wezen moet nu eenmaal iets overtolligs kwijt. Een olifant, die dagelijks meer dan 200 kilo eet produceert een hele berg. Daar is ons varkentje een amateur bij. Maar al die varkens bij elkaar zorgen voor een enorme hoop. En wat moet je daar nu mee?

Zouden we het aan een mestkever vragen, dan zou hij zeggen: gewoon opeten! Tijdens een vakantie in Spanje zag ik zo'n honderd mestkevers op een mesthoop rondrennen. Elke kever zocht een geschikt hapje mest. Daarvan draaide hij een mooie ronde bal, die groter was dan hijzelf: ongeveer een pingpongbal. Deze mestkever heet niet voor niets 'pillendraaier'. Hij rolt de pil naar een rustig plekje, begraaft hem in de grond en peuzelt hem daar in alle rust op. Onze berg varkensmest is echter te groot voor de mestkever. Zoveel krijgen ze van hun leven nooit op. En zelf begin ik er ook niet aan.

Maar met mest valt meer te doen. Dat weten ze in Azië al lang. De

eigenaar van een kameel bijvoorbeeld draait van de kamelenmest, net als de kever, flinke ballen. Hij eet ze ~~zelf~~ alleen niet op, maar legt ze in de zon te drogen. Na een poosje zijn ze hard. En met die harde ballen speelt hij in de woestijn een of ander balspel. Toch zie ik dat met varkensmest niet gebeurt. Andere creatieve oplossingen voor al die poep vallen me op dit moment niet te binnen. We zullen dus nog een tijdje op die berg moeten blijven zitten.

Ditte
Merle

13-4-'88

**En nu
ditte...**

SNUGGER

Heilige koeien

Dieren kennen geen verkeersregels en auto's rijden te hard. Daarom zie je vaak van die platgereden beesten op de weg. Laatst zag ik een heleboel padden zo plat als een dubbeltje. Het levensverhaal van deze vrolijke kwakers was daarmee droevig geëindigd. En het begon zo leuk.

In het voorjaar springen ze fris en uitgeslapen uit hun holletje. Ze hebben één wens: zo snel mogelijk op huwelijksreis gaan. Hebben mannetjes en vrouwtjes elkaar gevonden, dan kan de reis beginnen. Het mannetje springt op de rug van het vrouwtje en als een ruiter te paard spurten ze weg. Maar veel padden zullen de sloot nooit halen. Die ligt vaak aan de overkant van een weg. Bij mij in de buurt worden padden bij hun oversteek geholpen. Waar ze oversteken, zijn emmers ingegraven. De padden vallen erin en worden door vrijwilligers naar de sloot gedragen. Maar zo'n verzorgde huwelijksreis hebben er niet veel.

Er is op de wereld misschien één dier veilig in het verkeer: de koe in India. Voor deze zogenaamde zeboe trapt iedereen op de rem. En dat valt op, want de Indiase wegen zijn net racecircuits. Links en rechts wordt ingehaald. Men rijdt 't liefst midden op de weg en jaagt door goetoeier en geknipper zijn tegenligger de berm in. Maar steekt er een zeboe over, dan valt het verkeer stil. Op zijn gemak sukkelt het beest naar de overkant. In elke zeboe zou de ziel van een overledene wonen. Daarom is de Indiase chauffeur zo voorzichtig met zijn heilige koe.

In Nederland zijn geen dieren heilig verklaard. Er zullen dus nog veel dieren geofferd worden aan onze eigen heilige koe.

Ditte
Merle

27-4-'88.

En nu ...ditte

SMUGGER

Niet mekkeren

Zes jaar lang liep er een schaap in mijn tuin. Mekker heette ze. Mekker was een aanhankelijk beest. Met haar twee bruine knickers keek ze me altijd trouw aan. Elke dag gaf ik haar een handje schapebrokken en een emmer water. Verder at ze gras. En nog eens gras. Ze was mijn milieuvriendelijke grasmachine.

Maar op een dag moest ik verhuizen en voor Mekker een ander adres zoeken. Ik deed een riem om haar nek en bracht haar naar de buurman. Zou hij mijn schaapje willen hebben? Hij bekeek Mekker van alle kanten en wroette in haar dikke vacht. Toen trok hij met beide handen Mekkers kaken van elkaar. „Hm, niks voor mij”, bromde hij. „Ze heeft het gebit van een vrouw van negentig!”

Mijn lieve Mekker was blijkbaar te oud. Maar hoe moest het nu verder. Kinderboerderijen in de buurt zagen ook niets in haar. Tot slot belde ik de veekoopman van het dorp. Misschien kende hij een schapenliefhebber. Nee, ook schapenliefhebbers houden van jonge schapen. Maar op de markt wilde hij het wel voor me proberen. Die avond stond een grote veewagen voor

de deur. Mekker had het meteen in de gaten. Ze begon te blaten en te rennen. Wat deed ik haar aan!

Nog geen dag later kwam de koopman terug. „Je schaap was snel verkocht”, vertelde hij trots. „Voor maar liefst 140 gulden.” „Heeft ze nu weer een mooi wekje?”, vroeg ik hoopvol. De man keek me verbaasd aan: „Een ouwe koe noemen we hier een worstkoe. Die stoppen we in de worst. En dat schaap van jou, dat was een worstschaap”. Toen hij zijn portemonnee tevoorschijn haalde, zag hij mijn beteuterde gezicht. Hij zei: „Meid, nou moet je niet mekkeren. Dit is zaken doen”. Tja, zaken zijn zaken.

Ditte
Merle

En nu ditte....

Jeuk

Dieren zijn soms lastig. Vorige week haalde de poes mijn pas gezaaide tuintje overhoop. Regelmatig piest ze tegen de tafelpoot. Onlangs lagen de resten van een afgekloven konijntje in de huiskamer. Sinds kort heeft de poes vlooiën. En nu zitten die vlooiën op mij.

Vanaf het tapijt springen ze op mijn been. Maar dat merk ik pas als ze prikken. Per dag vang ik er een stuk of zes. Die bloeddorstige bestjes zijn moeilijk naar de andere wereld te helpen. De enige manier is: verdrinken. In de keuken staat een kom water klaar. Daarin neemt elke gevangen vlo een bad. Ik heb er nog niet één met een zwemdiploma gezien.

Kon ik ze maar dressereren! Vroeger was er een beroemd vlooiencircus van de Tsjech Raimund Ottawa. Hij reisde met zijn vlooiën de hele wereld af. De vlooiën konden karretjes trekken, met balletjes gooien en een dansje uitvoeren. Maar het schijnt dat kattedvlooiën hiervoor niet te gebruiken zijn. Overigens waren die vlooiën van Ottawa helemaal niet gedresseerd. Ze zaten met ragfijne draadjes vastgebonden en konden niet meer springen. Door een felle lamp aan te steken, renden de vlooiën van schrik weg. En die slimme Ottawa trok ze vervolgens de goeie kant op. Vlooiën zijn niet te temmen, dus dat idee heb ik uit mijn hoofd gezet.

Mijn dagelijkse vlooienvangst wordt gelukkig steeds kleiner. Toch heb ik de hele dag jeuk. Overal voel ik het gekriebel van vlooiën. Ik kijk in mijn sokken en in mijn mouw, maar er is geen vlo te bekennen. En nu maar afwachten welke volgende grap de poes voor mij in petto heeft.

Ditte
Merle

25-5-1988

Kwebbelende ganzen

Jaren geleden had ik een paar mooie witte ganzen. Bij elkaar was het een complete ganzenfamilie: mannetje, vrouwtje en een paar jongen. Het grootste deel van de dag graasden de ganzen tevreden over het land en kon je hun gezellige gesnater horen. Stond de postbode voor de deur, dan begonnen ze opgewonden te gakken. Met gestrekte hals stormde het mannetje naar voren. Op veilige afstand van de postbode gekomen, zette hij zijn vleugels wijduit en bleef luidkeels kwaken. Vervolgens keerde hij triomfante-lijk terug naar de achterblijvers, die hem met een snaterend applaus gelukwensden met de overwinning. Iedereen die in de buurt van het huis kwam, kon op deze behandeling rekenen.

Vaak bleef ik een tijdje naar hun gekwebbel luisteren. Ganzen kletsen de hele dag. Ze vertellen elkaar hoe het met ze gaat en wat ze van plan zijn. Dat gesnater is het belangrijkste in hun leven. Gek genoeg kent een

gans maar één woord: gak. Hoe meer hij gakkert, hoe rustiger hij is. Gakt hij steeds zachtjes zes keer achter elkaar, dan betekent dat: wat een fijn plekje hier, we zullen maar blijven. Met vijf gakjes vertellen de ganzen elkaar dat de plek niet meer bevalt en dat ze weg willen vliegen. Bij drie gakjes nemen ze alvast een aanloop. Bij gak-gak gaan ze de lucht in. En klinkt er plotseling één harde gak, dan is er gevaar en vliegen alle ganzen onmiddellijk weg.

Met dat ene woordje 'gak' kunnen ganzen dus van alles zeggen. Ik heb me dikwijls afgevraagd, hoeveel gakjes ze nodig hadden om over mij te roddelen.

Ditte
Merle

8-6-1988.

En nu ...ditte

Hongerige vrouwtjes

Gisteren ontdekte ik een spinneweb in de tuin. Precies in het midden zat een grote kruisspin, die zojuist haar maaltijd had gevangen: een dikke zwarte bromvlieg. Net buiten het web kroop een mannetjes-kruisspin. Een schriel ventje vergeleken met mevrouw. En ... hij was tot over zijn oren verliefd. Maar vrouwtjesspinnen zijn moeilijk te verleiden. Zou het mannetje onaangekondigd bij haar op bezoek gaan, dan beschouwt ze hem bescijst als prooi. Hij zou met huid en haar in haar maag verdwijnen.

Doorgaans probeert zo'n mannetje het vrouwtje eerst in de juiste stemming te brengen. Met zijn pootjes tokkelt hij tegen de draden van het web. Dat is zijn manier om een stukje gitaarmuziek te spelen. Als het vrouwtje gevoelig is voor zijn liefdesballade, mag hij binnenkomen. Maar lang zal hij niet blijven. Na een kortstondige vrijage gaat hij er hals over kop vandoor. Vrijen maakt vrouwtjes hongerig en dat weet een mannetjesspin maar al te goed.

Andere spinnen overladen het vrouwtje van hun dromen met kadootjes. Ze brengen bijvoorbeeld een lekkere vlieg voor haar mee. Het vrouwtje heeft meer oog voor de vlieg dan voor haar geliefde. En dat is zijn bedoeling. Terwijl ze de vlieg nietsvermoedend oppeuzelt, verzekert hij zich ondertussen van zijn nageslacht. Maar soms krijgt het vrouwtje nepkadootjes: een ingepakte dooie vlieg, die al door het mannetje is leeggezogen. Tegen de tijd dat het vrouwtje daar achter komt en wraak wil nemen, heeft het mannetje zijn kunstje uitgevoerd en is hij er allang vandoor.

Mannetjesspinnen zijn slimme beestjes en niet te vertrouwen. Maar dat krijg je als je met venijnige vrouwtjes omgaat.

Ditte

Merle

22-6-1988.

En nu ...ditte

Luizen op je kop

Een hoofd is een warme plek om op te wonen. Dat geldt zeker voor de hoofdluis. Die kleine griezels voelt zich helemaal thuis in een flinke bos haar. Maar pas op! Een hoofdluis is een kleine vampier. Een paar keer per dag drinkt hij bloed. Daarvoor boort hij een gaatje in je hoofd en krijg jij jeuk. Toch leeft een hoofdluis niet lang. Na een maand gaat hij de pijp uit. Maar in dat korte leventje gebeurt er veel. Het vrouwtje legt zo'n honderd eitjes. Elk eitje plakt ze met een soort bisonkit aan je haar. Na ruim een week kruipt er een nieuwe hoofdluis uit. En die luis begint ook weer te leggen. Zo wordt je hoofd een legbatterij. Het duurt niet lang of je hebt meer luizen dan haren. Wie kaal is, heeft geluk. Een hoofdluis houdt niet van een kale knikker. Daarop is het veel te koud. En alle eitjes rollen er vanaf. De meeste kinderen zijn niet kaal. Die worden dan ook

regelmatig door de luis te pakken genomen. Dan is het huis te klein en gaat iedereen op jacht met luizekammen en haarlotion. En sommige ouders nemen meedogenloos de schaar ter hand. Luizen worden opgejaagd en om zeep gebracht. Heel vroeger was dat anders. Toen zat bijna iedereen onder de luizen. Maar niemand maakte zich daar druk over. De mensen waren juist trots op hun luizen. Een luis was een teken van goede gezondheid. En wie veel luizen had, had ook veel aanzien. Als luizen konden denken, zouden ze vast naar de goeie ouwe tijd verlangen. Toen hadden ze nog een luizeleventje.

Ditte
Merle

3-7-'88.

En nu ...ditte

SNUGGER

Zonder hoofd

Tijdens de Franse revolutie zijn heel wat mensen met een guillotine onthoofd. Zou een afgehakt hoofd nog kunnen denken? Met een veroordeelde, die onthoofd zou worden, werd afgesproken dat hij met zijn ogen zou knipperen als hem een vraag werd gesteld. Dat zou bewijzen dat een hoofd zonder lichaam nog kon denken. En je gelooft het of niet, maar het hoofd dat op de grond rolde, knipoogde na elke vraag.

Iets dergelijks heb ik op vakantie in Frankrijk ook eens meegemaakt. Een paar jaar geleden kampeerde ik langs de rivier de Loire, die vol forel zit. Mannen in lieslaarzen liepen stroomopwaarts naar forel te vissen. Eén van de vissers had beet. Toen hij me zag, riep hij: „Wil je 'm hebben?” Op hetzelfde moment wierp hij de forel met een grote boog voor mijn voeten. Verbijsterd staarde ik naar de spartelende vis. Voor ik er erg in had, legde een ander met wie ik op vakantie was, de forel op de broodplank om hem snel met een mes schoon te maken. Het enige

dat ik uit kon brengen was: dierenbeul. Binnen enkele minuten lag de forel in de boter bruin te bakken. En wat rook dat lekker!

Ik zette mijn dierenliefde opzij en even later smulde ik van een broodje warme forel. Heerlijk! Maar toen verslikte ik me: vanaf de grond staarde de kop van de forel mij aan. Met zijn glazige ogen keek hij verwijtend omhoog. Z'n bek hapte nog naar lucht: hij leefde. Al die tijd had de forel mij gadegeslagen. Met zijn eigen ogen zag hij hoe hij werd opgepeuzeld. Sindsdien denk ik bij een forel altijd aan het verhaal van het hoofd dat knipoogde.

Ditte Merle

20-7-1988

En nu ...ditte

Lelijk mormel

Een mormel is een lelijk dier. En wie voor mormel uitgescholden wordt, vindt dat niet leuk. Maar eigenlijk is een mormel een vriendelijk en grappig beestje. 'Mormel' is de ouderwetse benaming voor marmot. Een marmot heet ook wel mormeldier.

Ik heb die mormels voor het eerst in Noord-Italië gezien. Ze zitten daar hoog in de bergen. Op zonnige plekjes met mooi uitzicht. Het zijn net knuffelbeesten. Een volwassen marmot lijkt op een opgeblazen cavia. Hij is groot, zacht en heeft een harige staart. Tijdens een bergwandeling hoorde ik opeens een schel gefluit. Op hetzelfde moment zag ik tientallen marmotten wegschieten. Even later staarden ze me vanuit allerlei gaten en holen nieuwsgierig aan. Enkele exemplaren bleven rechtop voor hun hol zitten. Ze wilden zeggen: kom maar op als je durft. Maar toen ik dichterbij kwam, dook de hele familie voor de zekerheid maar onder de grond.

Later heb ik ze nog vaak gezien. Een paar marmotten staan steeds op wacht. De andere wroeten driftig in de grond, rennen achter elkaar aan en laten zich buitelen van de hellingen rollen. Ondertussen fluiten ze om contact te houden.

Mensen hebben marmotten altijd al grappige beestjes gevonden. In de vorige eeuw zijn ze zelfs gedresseerd. Je kon ze op de kermis zien dansen. Ook is er met dit knaagdierje gefokt. Zijn vet gebruiken de Alpenbewoners nog steeds tegen allerlei kwaaltjes. En de vacht van de marmot wordt tot bontmantels verwerkt. Maar ik zie die mormels het liefst met hun jas aan in de bergen spelen.

Ditte
Merle

En nu ...ditte

Brandnetels in de zee

Ik heb altijd schrik gehad van kwallen. Daarom zwem ik zelden in zee. Het zijn glibberige slijmballen en ze hebben gemene tentakels. Zwem je ertegenaan, dan sta je meteen in brand. Kwallen zijn de brandnetels van de zee. Toch zijn onze kwallen lieve jongens vergeleken met bepaalde exemplaren die je in de tropen tegenkomt. Met de zogenaamde Chironex kun je beter geen kennis maken. Raakt hij je aan, dan ben je er geweest. Wat dat betreft kun je beter in dit kikkerlandje wonen. Daar komen die griezels niet.

Eigenlijk ken ik niemand die van kwallen houdt. Bijna iedereen die je op het strand tegenkomt, loopt er met een boog omheen of geeft er een schop tegen. Ook liggen veel kwallen vakkundig in mootjes gehakt. Toch kunnen deze beesten heel mooi zijn en de prachtigste kleuren hebben. Toen ik met een veerboot over de Middellandse Zee voer, zag ik duizenden kwallen drijven. Een hele kolonie. Als paars-rode diamanten schitterden ze in de zon. Het water had een prachtige gloed. Maar ik was wel blij dat ik niet tussen die puddingen naar de kant hoefde te zwemmen.

Een kwal heeft ongeveer dezelfde samenstelling als een gelatinepudding. Hij bestaat voor 94 procent uit water en voor de rest uit gelatine. Toch heb ik liever een gelatinepudding dan een kwal. Veel kwallen zouden trouwens niet eens op mijn bord passen.

Het grootste exemplaar, dat ooit ergens bij Groenland gesignaleerd is, had een doorsnee van meer dan twee meter. En zijn tentakels waren wel 60 meter lang. Dat zou een hele hap zijn. Eet smakelijk!

Ditte Merle

17-0-1988

En nu ...ditte

Glimmende disco

Onlangs liep ik weer eens te zwerven in het bos. Het was al vrij donker geworden en ik wilde teruggaan, toen ik in de verte lichtjes aan en uit zag flitsen. Nieuwsgierig als ik ben, besloot ik er op af te gaan. Maar halverwege werd ik voorzichtig. Onwillekeurig dacht ik aan het verhaal van de verdwaalde reiziger, die net als ik in de verte lichtjes zag branden. Hij volgde ze, maar besepte te laat dat hij meegelokt werd door een bosgeest. Ze hebben niets meer van hem vernomen.

Gelukkig was het geen bosgeest, maar het waren tientallen glimwormen. Ze zaten op grassprietten en struiken. Eigenlijk zijn het geen wormen, maar lange platte kevertjes. Hun achterlijf is lichtgevend. In de bruiloftstijd klimmen de wijfjes hoog in de grasstengels, op stenen of paaltjes. Vervolgens laten ze een lichtshow zien, waarmee ze de mannetjes lokken. Bruiloften worden alleen gehouden tussen glimwormen van dezelfde soort. Elke soort geeft daarom haar eigen lichtsignalen. Sommige vrouwtjes hebben geleerd de signalen van anderen na te bootsen. Een mannetje dat daar intrapt is, net

als de reiziger, verloren. Hij wordt met huid en haar verorberd.

De mooiste glimwormen schijnen in het Caribisch gebied te leven. Met tienduizenden zitten ze in bomen en zorgen voor een prachtige disco. Soms worden die glimwormen gevangen en in een stukje gaas gewikkeld. Vrouwen dragen zo'n pakketje 's avonds in hun haar: een soort amoreuze koplamp om mannetjes te lokken. Of het de mannetjes even slecht bekomt als de verdwaalde reiziger weet ik niet.

Ditte Merle

31-8-'88

En nu... ditte

Ratten vangen

Toen ik jong was, heb ik eens een rat gevangen. Vraag me niet hoe, maar ik kreeg hem in een kooi. Toen zag ik pas hoe boos hij was. Hij zette zijn scherpe tanden in elke tralie. Woest stoof hij van de ene hoek naar de andere. Ik wilde het beest zo snel mogelijk kwijt. Buiten zette ik het deurtje van de kooi open. En wie van ons tweeën het hardst wegrende, weet ik niet meer.

Een Amerikaanse vriend had ook eens een rat in huis. Op een avond hoorde hij gerommel in de badkamer. Voorzichtig gluurde hij naar binnen; een bruine rat zat op de wc-bril en keek hem strak aan. Mijn vriend wist niet hoe snel hij de deur dicht moest gooien. Hij belde een rattenverdelgingsbedrijf. Even later stond een klein mannetje met een groot geweer op de stoep. Voor 100 dollar zou hij de rat doden. Toen de man de badkamerdeur opendeed, zat de rat nog steeds op de wc-bril. Het beest staarde naar het geweer dat op hem gericht werd. Maar net voordat de man de trekker over kon halen, dook de rat met een plons in de wc. Weg was hij. Het riool in.

Ik houd niet van ratten. Ze brengen gevaarlijke ziektes over. En ze knagen aan alles wat los en vast zit. In een Westduitse dierentuin knaagden ratten zelfs gaten in de voetzolen van een olifant. De wond wilde niet genezen en de olifant ging dood. Dat zo'n klein beestje een reus kan vellen! Ik zou het nu niet meer in mijn hoofd halen om een rat te vangen.

Ditte Merle

14-9-'88.

En nu ..ditte

Wandelende scheerkwast

Bij mij in de buurt staat een ziekenhuis zonder bedden. De patiënten gaan niet onder de wol, maar worden in hokken gestopt. Het zijn allemaal zieke en gewonde patiënten. Vorige week zat er ook een das tussen de patiënten. En dat is bijzonder. Er leven in Nederland niet veel dassen meer. Alleen zijn harde haren kom je nog wel eens in een verf- of scheerkwast tegen. Maar een das in de vrije natuur wordt steeds zeldzamer.

De man die de das langs de kant van de weg vond, had

hem zolang in de kofferbak van zijn auto gelegd. Bij het ziekenhuis aangekomen, was de das spoorloos. Het beestje had zich verstopt in een holle ruimte bij het achterlicht. Er zat niets anders op dan de hele lamp te demonteren. En zo kon de das uit de auto gehaald worden. Hij was piepjong en liep mank door een gebroken pootje. Nadat dit in het gips was gezet, hield de das op doktersadvies rust.

Inmiddels is hij weer aardig opgekrabbeld en heb ik die wandelende scheerkwast zijn eerste uitstapje buiten zien maken. Hij rolde uitgelaten door het gras en fietste met

zijn pootjes in de lucht. Zijn zwart-witte snuit wroette de grond los. En hij groef een kuil alsof zijn pootje nooit gebroken was geweest: de aarde vloog meters in het rond. Daarna viel hij in het zonnetje in slaap.

Volgende week wordt de das uit het ziekenhuis ontslagen en weer in de natuur gezet. Ik hoop maar dat hij zich goed verstoort, want niet overal is er gezondheidszorg voor dieren.

28-9-'88.

En nu ...ditte

Mollen vangen

Sommige beesten zie je nooit, maar ze bezorgen wel last. Neem nu de mol. Ongevraagd heeft een mol mijn tuin opnieuw ingericht. Het gazon ziet eruit als een pokdalig veldje. Hoe krijg je een beest te pakken dat je niet ziet? Ik heb weleens gehoord dat je een lege fles in een mollegang moet steken. De wind giert dan onheilspellend door de gangen. Zelfs een mol krijgt daar kippevel van. Prop je ook nog een lap met petroleum in de gang, dan pakt hij zijn biezen en vertrekt.

Vroeger woonde bij mij in de buurt een mollenjager. Op zijn brommertje en met een zak vol klemmen, reed hij de boeren af. Hij is ook eens bij mij geweest. Met een kennersblik tuurde hij over het land en wroette driftig in de grond. Hij leek zelf wel een mol! Vond hij een gang, dan zette hij er een groot ijzeren gebit in. Dat gebit klapte dicht als er een mol tegenaan liep. Voor elke gevangen mol kreeg de man een gulden.

Mijn buurman gebruikt een ander wapen om mollen te lijf te

gaan. Met het geduld van een olifant installeert hij zich bij een verse molshoop. Op het moment dat hij iets ziet bewegen, steekt hij er razendsnel een schep in. Dan gooit hij met kluit en al de mol omhoog. Veel tijd om van de schrik te bekomen, krijgt de mol niet: hij wordt op een paar flinke klappen getrakteerd. Je kunt op zóveel manieren met een mol afrekenen, dat ik nu weet waar het werkwoord 'mollen' vandaan komt.

Ditte Merke

12-10-1988.

En nu....Ditte

Verstoten schaap

Bij haar geboorte werd Mekker verstoten door haar moeder. Ze kreeg geen druppeltje melk. Als ze haar snuit tegen de uiers drukte, liep het grote moederschaap weg. Toen heb ik een zuigfles gekocht en die gevuld met biest. Dat is de eerste melk van een koe die gekalfd heeft. Een onsmakelijke witte drab. Maar Mekker vond het heerlijk. Ze dronk zo gulzig, dat ze de speen van de zuigfles trok. De weken daarna gaf ik haar kunstmelk, die ze even lekker vond. Mekker groeide als kool en dacht dat ik haar moeder was.

In het najaar wilde ik Mekker laten dekken. Zou zij een betere moeder zijn? Het enige schaap dat zij kende, had haar verstoten. Maar door haar opvoeding was ze heel sociaal geworden: ze liep naar iedereen toe. Ik bracht Mekker naar een boer in de buurt. Tussen zijn schapen liep een ram met een

goede reputatie. Dat beest zou het klusje wel klaren. Toen ik Mekker bij de kudde achterliet, rende ze zo ver mogelijk met me mee. En toen ik de hoek van de straat omsloeg, stond ze tegen het hek omhoog en blaatte aan één stuk door.

De volgende dag ging ik naar haar kijken. Ze was niet bij de kudde. Ze zat aan de andere kant van het weiland, alleen. Twee weken later zat ze daar nog: ze was door de kudde verstoten. „Neem je schaap maar weer mee”, zei de boer. „Het wordt niks. Jouw schaap houdt niet van schapen, ze houdt alleen van mensen. Dat komt door haar opvoeding.” Ik kon niets anders doen dan hem schaapachtig aankijken en Mekker meenemen.

Ditte
Merle

26-10-1988.

SNUGGER

En nu....ditte

Wild seizoen

Een tijdje geleden reed ik met een paar vriendinnen van Hooge Mierde naar Poppel. De rit ging over een smalle weg, die door het landgoed De Utrecht slingert. We zaten wat met elkaar te praten, tot er opeens iets donkers over de weg flitste. Het was een bruine ree. We konden hem nog net ontwijken. Toch kreeg het beest een tikje van de auto mee. De koplamp was kapot en de ree verdwenen. De boswachter is nog op zoek geweest naar het lichtgewonde dier. Maar ook hij kon het niet vinden.

Ik hoor weleens verhalen dat mensen een aangereden ree in de achterbak stoppen om hem thuis op te peuzelen. Dat is verboden. Maar hertevlees is heerlijk. In deze tijd adverteren veel restaurants hun wildmenu's: hertebiefstuk in roomsaus, fazant gevuld met appeltjes, hazepaper, geflambeerde eend. In het najaar kun je beter geen hert, haas of fazant zijn. Voor je het weet prijkt je ergens op de menukaart.

Gelukkig was er laatst een hert dat de rollen omkeerde. Bij Zutendaal in België zag een onschuldige wandelaar een groot hert

met een enorm gewei door het bos lopen. Nieuwsgierig sloop de man dichterbij. En dat had hij niet moeten doen. Het beest draaide zich om en stootte in volle ren op hem af. Een achtervolging dwars door het bos was het gevolg. De man struikelde. Voordat het beest toe kon stoten, wist hij zich nog net aan het gewei vast te klampen. Metters werd de man meegeleid. Een toevallig passerende boer op een tractor redde hem. Het had niet veel gescheeld of het was voor de man een echt wild seizoen geworden.

vaart.

Ditte
Merle

9-11-'88.

En nu...ditte

SNUGGER

Gekke apen

Apen houden is verboden. En het handelen erin ook. Toch zijn er mensen met een aap als huisdier. Eerst is het een schattig knuffelbeest. Maar na verloop van tijd wordt het King Kong. Als een soort Tarzan slingert hij door de kamer. Hij trekt het bankstel aan flarden en bijt voor de afwisseling de buurvrouw. Het is moeilijk om van een aap een mens te maken. Daarom belandt zo'n aap nogal eens in het apenasiel.

De aap wordt daar geleerd om een echte aap te zijn. Hij gaat op aap-les met de bedoeling in een dierentuin geplaatst te worden. Zo werd er eens een chimpansee binnengebracht, die samen met een zeeman over de oceanen had gezworven. Hij sliep altijd bij zijn baas in bed. In het asiel kon de aap de slaap niet vatten. Steeds moest de verzorger hem in bed nemen. Was de aap tegen zijn borst in slaap gevallen, dan werd hij stilletjes in zijn hok teruggelegd. Uiteindelijk liep het goed met hem af.

Soms is een aap te oud om nog een aap te worden. Dat was het geval met de aap die jarenlang bij 'Holiday on ice' rondjes had geschaatst. Toen hij ouder werd, reed hij regelmatig het publiek in. De aap moest naar de dierentuin. Een oppasser heeft gezien hoe de kennismaking met de andere apen plaatsvond.

De aap liep rechtop naar zijn soortgenoten toe en wilde ze vervolgens de hand schudden. Hij had dat in de show geleerd. Maar hier kon dat niet. Als antwoord kreeg hij een paar rake klappen. Met zo'n gek wilden ze niets te maken hebben. Zulke gekken zagen ze al genoeg aan de andere kant van de

Ditte Merle

23-11-'88

En nu ditte

Baardmijt

Sinterklaas is heel oud. Maar de mijt in zijn baard is nog veel ouder. Miljoenen jaren kruipen al mijten op aarde rond. Er zijn zo'n 30.000 soorten bekend. En de baardmijt is er één van. Het is een wormvormig griezeltje, dat in haarzakjes leeft. Daar kruipt het rond. Het eet en slaapt er. Het vrijt er met andere griezels. Als ik Sinterklaas was, zou ik mijn baard eens goed uitkloppen en oppoetsen.

Mijten zie je nauwelijks. Ze zijn vaak kleiner dan een speldeknop. Onder een loep zie je pas hoe eng ze zijn. Ze hebben allerlei bulten, rimpeltjes, rare sprietten en maar liefst acht pootjes met klauwen. Daarmee krabben en klauteren ze vrolijk in het rond.

Je moet bedenken dat die griezels niet alleen in baarden leven; ze zitten in elk huis. Huisstofmijten kruipen achter het behang en tussen de kussens van de fauteuil. Ze lopen over de tafel, op de vensterbank en in de kasten van de keuken. Als je in bed stapt, liggen ze geduldig op je te wachten. 's Nachts smullen ze van alle zweetdruppeltjes en van de schilfertjes die van je huid vallen. In de kaas zit soms de kaasmijt. Wie een pot jam opent, kan de konfituremijt tegenkomen. En een zak meel is niet altijd veilig voor de meelmijt. Er zal ook wel een pepernotenmijt bestaan en een mijt die leeft op suikerbeesten, marsepein en banketletters. Maar die mijten lijken mij niet zo eng als de baardmijt. Ze hebben in ieder geval een betere smaak.

Ditte
Merle

7-12-'88.

En nu ... Ditte

Rendier

Rendieren leven in het hoge noorden. Maar met Kerstmis zie je ze ook in Nederland. Vanaf de kerstkaarten staren ze je aan. Voor de kerstman is het rendier een betrouwbaar en milieuvriendelijk vervoermiddel. Net als voor de Lappen.

Lappen zijn nomaden, die van de ene plaats naar de andere trekken. Ze zijn waarschijnlijk het oudste volk van Europa en gebruiken al eeuwen het rendier als huisdier. Ze melken het beest, hullen zich in rendiervelen en van de geweien maken ze messen. Gelukkig duurt kerst maar twee dagen, want een rendier zou hier stikken van de hitte. En dan al die kerststukjes met dat rendiermos. Hij zou ze allemaal wel lusten.

Toen ik een keer met vakantie in Noorwegen was, hoopte ik een rendier tegen te komen. Ik heb er niet één gezien. Wel liep ik een van zijn familieleden tegen het lijf: de eland. Een eland is zo groot als een paard en heeft een heel domme kop. Aan zijn snuit bungelt een dikke lip, waarmee hij blaadjes van de bomen stroopt. Aan zijn nek hangt een rafelig baardje. Een eland kijkt een beetje triest en zijn gewei hangt somber omlaag. Maar het is een heel vriendelijk en nieuwsgierig beest. Terwijl ik in een kano zat, bekeek hij me vanachter een boom. Toen de kano verder dreef, volgde hij me als een detective van boom tot boom.

De kerstman moet in het vervolg maar met een eland komen. Tamme elanden zijn grappig en aanhankelijk. Bovendien zijn ze groter en sterker dan een rendier. Dus kunnen ze ook meer cadeautjes meenemen.

SMUGGER

Ditte
Merle

21-12-1988

SNUGGER

En nu....ditte

Katteleven

Wat gaat dat snel! Even kijk je niet uit en hup, daar lig je verbaasd naar het plafond van een ziekenhuiskamer te staren. Zoiets overkwam mij vlak voor Kerst. Gelukkig liep alles goed af. In dezelfde periode verging het mijn kat veel slechter. Het was een beest met negen levens. Daarvan had hij er al een paar opgemaakt. Hij leidde dan ook een avontuurlijk leven: drie keer verhuisd, tweemaal een pootje gebroken en talloze gevechten met Bobo, de hond van de burens. Maar op een avond was het afgelopen. Zonder om zich heen te kijken, was hij de straat overgesneld en halverwege geraakt door een auto. In het verkeer is een kat vogelvrij.

Heel vroeger was dat anders. Voor de oude Egyptenaren was de kat een heilig dier. Wie een kat om zeep hielp, kreeg de doodstraf. Was je kat overleden, dan knipte je als teken van rouw je haren af. Een kattenbegrafenis was een schouwspel op zich. Eerst werd de kat in een soda-oplos-

sing gelegd om flink uit te drogen. Vervolgens wikkelden men hem in repen linnen. Was de eigenaar rijk, dan liet hij de ogen van de mummie inleggen met edelstenen. Tenslotte kreeg het overleden huisdier als doodskist een hol gegoten bronzen kattenbeeld. Archeologen hebben in de loop van de geschiedenis vele grafkelders en kerkhoven vol kattenmummies gevonden.

Deze vondsten betekenden nogal eens het definitieve einde van de geconserveerde katten: ze werden vermalen tot kunstmest en over het land gestrooid.

Ik hield veel van mijn kat, maar ik heb mijn haren niet afgeknipt. Ik heb hem niet opgezet of gemummificeerd. Nee, hij ligt gewoon in de tuin en hij ligt daar net als de Egyptische mummies te vergaan.

Ditte Merle

4-1-'89

vogkassen

En nu....ditte

Slappe botten

Na de feestdagen ligt er weer een hele berg botten. Het trieste restant van vriendelijke, maar opgepeuzelde dieren. Eigenlijk zijn botten rare dingen. Je hebt lange, dunne, kromme, platte. En dan te bedenken dat je zonder botten een vormeloze pudding bent. Botten geven stevigheid. Dat komt door de kalk die ze produceren. De mens heeft gemiddeld een kilo kalk in zijn botten. Soms wordt er te weinig kalk gemaakt. Dan is het oppassen geblazen.

In het Belgische Leuven woont zo'n pechvogel. Hij is zijn leven lang ober geweest en staat bekend als de nationale gipskampioen. Zo'n 70 keer heeft hij iets gebroken. Hij ging 49 keer in het gips en is kind aan huis in 16 ziekenhuizen. Altijd is er domme pech in het spel. Tijdens een spelletje kaart gooide hij enthousiast zijn kaarten op tafel.

Daar zat hij met drie gebroken vingers! Pas geleden was zijn grote teen aan de beurt: met zijn voet stootte hij tegen een stom krukje. Maar aan gebroken vingers en tenen is hij gewend. Vervelender was het toen hij als ober over een frietje uitgleed en met drie gebroken rugwervels zat. Hoe voorzichtig hij ook was, hij brak als ober meer botten dan glazen.

Voorzichtige dieren bestaan niet: ze houden van stoeien en springen. Zonder sterke botten zouden zij van top tot teen in het gips zitten. Een konijn op krukken is geen gezicht en een haas in een rolstoel komt niet vooruit. Zelf heb ik liever een kippetje in kerriesaus dan een kippetje in het gips. Maar die berg botten bewijst dat dieren net zoveel pech hebben als die ober uit Leuven.

Ditte Merle

18-1-'89

En nu...ditte

Dode uil

Kerken zijn uit de mode. Zelfs de kerkuil is van zijn geloof gevallen. Een eeuw geleden had elke kerk een paar kerkuilen. Maar de kosteren hebben de torenopeningen met gaas dichtgemaakt. Een kerkuil kan flink spoken (en poepen). Hun specialiteit is het maken van griezelgeluiden. Door te klapperen met hun snavel, door te sissen en te snurken, jagen ze je de stuipen op het lijf. Ze kunnen zelfs keffen als een hond! Met hun witte kop worden ze ook wel 'lijkuil' genoemd. Als in een schemerige torenkamer zo'n spook langs je nekhaars scheert, zit je midden in een griezelfilm.

Ik ken een beiaardier die niet bang is voor spoken en merkwaardige hobby's heeft. Ze beklimt kerktorens om hoog in de lucht op de klokken te rammelen. En ze tekent dooie beesten. Elke keer als ze op straat een dood vogeltje ziet liggen, smokkelt ze het mee naar huis. In een verfschildering worden de beestjes vereeuwigd.

Ze heeft me eens haar hele verzameling geportretteerde dierenlijken laten zien: merels, mussen, eenden, maar ook eekhoorns en konijnen. De meeste met hun pootjes omhoog.

Bovenin de toren van Hilvarenbeek ontdekte ze haar laatste vondst: een kerkuil. Zo dood als een pier, maar met een ringetje om zijn poot. Voorzichtig heeft ze het ringetje eraf gepeuterd. Er stond een nummer op en een adres in België. Ze heeft het ringetje er naar toe gestuurd en de uil in de vuilnisbak gestopt. Maar daarmee was de kous niet af. Een week later ontving ze een plechtig briefje in drie talen. Ze had een kerkuil gevonden die in Antwerpen was geringd. Ook werd meegedeeld dat de uil dood was! Als die Belgen geweten hadden dat ze beiaardier is, had ze vast de klok moeten luiden.

Ditte Merle

1-2-'89

En nu... ditte

SNUGGER

Kakkerlakken

De kakkerlak is klein, maar oersterk. Het is een sprieterig ding dat al zo'n tweehonderd miljoen jaar beschaving heeft overleefd. Ondanks al het gif dat wij over hem hebben uitgestort. Eigenlijk is het een heel leuk beestje want het eet letterlijk alles: leer, schoensmeer, brood, boekbanden, pap, chocola, stof. Het lust zelfs zijn eigen familieleden. Een echte fijnproever is de kakkerlak dus niet.

Krijg je zo'n gast in huis, dan zet hij uit dankbaarheid overal zijn kaken in. Zich vermenigvuldigen kan de kakkerlak ook. Het worden er zoveel, dat je je nooit alleen hoeft te voelen.

Mijn oma kan daarover meepraten. Zij heeft eens een familie kakkerlakken te logeren gehad. Ze zaten overal! Ze vielen tijdens het koken gezellig in de pan. 's Nachts hielden ze haar gezelschap door over de dekens te kruipen. Ze nestelden zich in de warme gedeelten van de koelkast en de video en veroorzaakten daar kortsluiting. Netjes opgevoed waren ze niet.

Overal strooiden ze kleine, zwarte keuteltjes rond.

Het werd mijn oma te bar. Eerst heeft ze alle etenswaren verstopt. Daarna rende ze de kakkerlakken één voor één achterna. Maar met een snelheid van 29 centimeter per

seconde schieten ze weg. Hun platte lijfjes passen in de kleinste kieren: ze zijn nauwelijks een centimeter groot. Een oud middeltje hielp ten slotte. Mijn oma trakteerde haar logés op een papje van meel en gips. De volgende dag kon ze ze opvegen: met een volle buik, maar wel versteend. Toch kreeg ze de kakkerlakken nooit helemaal weg. Het zijn niet voor niets één van de oudste insecten die we kennen. En ze doen hun naam eer aan. Ze hebben aan iedereen die ze om zeep wil helpen: lak.

Ditte
Merle

15-2-'89

En nu... ditte...

Langslapers

Sommige dieren gaan in oktober naar bed en staan in maart weer op. Ik hou van uitslapen, maar dit is me wat te lang. Toch heeft een winterslaap veel voordelen. Je eet niks, dus je valt veel af. Je hebt de tijd om goed uit te rusten. En je kan de hele winter van de zomer dromen. Al die egels, vleermuizen, hamsters, beren, marmotten en kikkers hebben dat goed bekeken. Zelfs slangen kunnen een winterslaap houden. Meer nog: onze adder is een kampioenslaper onder de slangen.

Er zijn zo'n 2.500 soorten slangen. De meeste leven in de tropen en de subtropen. Die komen dus

aan een schoonheidsslaapje van vijf maanden niet toe. Maar de adder kruipt ook in koude gebieden rond. Hij zit zelfs tot bij de poolcirkel. Van alle slangen kan hij het best tegen de kou. Alleen in de winter wordt het hem te bar en verdwijnt hij onder de grond.

In Nederland leven adders, maar ik heb ze hier nog nooit gezien. Wel in Frankrijk. In de Franse Cevennen wilde ik eens een wandeltocht maken. Ik was nog maar goed en wel op weg of ik zag tussen de struiken slangehuidjes liggen. Slangen gooien regelmatig hun oude vel weg. Niet omdat het te warm is, maar omdat hun jas niet meegroeit. Weer een paar kilometer verder zag ik plots een

adder wegschieten. En even later nog één. Omdat ik geen behoefte had aan een paar giftanden in mijn kuit, ben ik teruggegaan naar het dorp. Van wandelen kwam niet veel meer. Ik ben dan ook blij dat de adder een flink deel van het jaar onder de grond zit. Van mij mogen die beesten gerust nog langer slapen.

Ditte
Merle

1-3-'89

En nu... Ditte

Liefde van een lintworm

De lintworm is een aanhanke-lijk beest. Zit hij eenmaal in je darmen, dan wil hij nooit meer weg. Met de zuignappen op zijn kop klemt hij zich hartstochte-lijk aan je vast. Oh, wat houdt hij van je! En daar heeft hij alle redenen toe. Van binnen zijn wij een luilekkerland. Gebra- den kippetjes, slagroompunten, dropstengels, nasiballen: de lekkerste hapjes trekken zijn neus voorbij. Alles netjes door- gesneden, geprakt en voorge- kauwd.

Het is vooral de runderlint- worm die zoveel van ons houdt. Alleen in menselijke darmen kan hij leven. Zonder ons zou hij niet eens bestaan. Als je hem goed verzorgt en hem niet met een pilletje om zeep helpt, dan kan hij twintig jaar oud worden en wel tien meter lang. Zo lang zijn onze darmen niet eens! De lintworm moet zich in de gekste standjes kronkelen om erin te passen. Hij is een kampioen in gymnastiek. Lintwormen groeien van voren aan en breken van achteren

stukje voor stukje af. Die stuk- jes kan je in je bed vinden. Daar kruipen ze vrolijk rond. In zo'n stukje zitten meer dan 100.000 eitjes. Maar de kans dat uit die eitjes een lintworm komt, is klein. Ze moeten een lange weg afleggen. Eerst moe- ten de eitjes opgelikt worden door een koe. Daar nestelt het larfje zich in het vlees. Pas als we dit vlees rauw of halfgebak- ken eten, groeit er een lintworm in onze darmen. Wil je geen lintworm hebben, dan moet je geen rauw vlees eten. En je moet beslist geen koe in bed ne- men.

Ditte
Merle

15-3-'89

En nu...ditte!

Hij is 3½ meter lang en hij kan je doormidden bijten. Is hij 6 meter, dan slikt hij je in één keer door. Voor zeelieden is hij de schrik van de zee: de mensenhaai. Als een hongerige torpedo schiet hij door de golven. Rusteloos zoekend naar voedsel. Hij vindt zijn prooi feilloos. Op grote afstand merkt hij gespartel. Bloed ruikt hij van ver. Met zijn vlijmscherpe tanden heeft hij hele bemanningen opgegeten. Van alles zit in zijn maag: visnetten, kabels, stukken hout, complete honden en conservenblikjes. Een vuilnisvat is er niets bij. Alles wat hij tegenkomt, gaat naar de haaien.

Pas geleden inspecteerde een duiker voor de Italiaanse kust de telefoonkabels. Een haai heeft hem een handje geholpen. Ze hebben de man niet meer teruggevonden. Een aangevallen duiker schijn je tot op de operatietafel in zijn pak te moeten laten zitten. Anders valt hij in losse onderdelen uiteen. Gelukkig zijn er ook vriendelijke haaien. De reuzenhaai zwemt gezellig met andere mee en eet alleen plankton. Het is een vreedzame vis van soms wel zestien meter en een gewicht van vierduizend kilo.

Ook voor onze kust zwemmen ongevaarlijke haaien, die geen mensenvlees lusten, zoals de hondshaai en de doornhaai. Voor deze haaien is juist de mens gevaarlijk. Haaievlees wordt gegeten. Maar het wordt onder een andere naam verkocht: zeepaling, rotszalm en soms zelfs als tonijn. Dat klinkt beter. De mensenhaai wordt met rust gelaten. Zijn vlees schijnt vies te zijn. Dat komt misschien door al die mensen die hij heeft opgegeten.

Ditte Merle

29-3-'89

En nu...ditte

Bij de neus genomen

Een neus is een grappig orgaan. Hij niest, hij proest en kijk je te diep in het glaasje, dan wordt hij zo rood als een tomaat. Je hebt gelijk een extra feestneus. Maar of je nu met een dopneus of een wipneus geboren bent, onze neus presteert niet veel. Een hond doet het beter. Die ruikt op kilometers afstand de sok van zijn baas. Ook de paling is een kampioen snuffelaar. Gooi je één druppeltje kleurstof in het IJsselmeer, hij ruikt het meteen. Daar kan onze neus nog wat van leren.

Een bekende Amerikaanse arts, Oliver Sachs, had eens een patiënt die juist veel te goed kon ruiken. Deze patiënt liep als een speurhond overal te snuffelen. Als er werd gebeld, stak hij zijn neus in de lucht en rook hij wie er voor de deur stond. Hij kon aan mensen ruiken of ze tevreden waren of bang. En met zijn ogen dicht herkende hij aan de geur elke straat en elke winkel in de buurt. Maar al die luchtjes brachten hem in de war. En de mensen vonden het vaak maar raar dat hij overal zijn snuffel in stak. Op een dag was zijn neus weer normaal. Maar hij dacht nog vaak aan zijn hondentijd terug.

Natuurlijk ruikt onze neus best wel wat en kennen we een heleboel lekkere geuren. Onderzoekers hebben eens een hitparade van

lekkere geuren opgesteld. Bovenaan staat de heerlijke geur van de warme bakker. Aardbeien komen op de tweede en rozen op de derde plaats. Ook is ontdekt dat geurtjes handig zijn bij de verkoop van tweedehands auto's. Oude auto's die met een spuitbus de geur van een nieuwe krijgen, worden voor een hogere prijs verkocht dan 'ongeparfumeerde' auto's. Maar wie zich zo bij de neus laat nemen, kan er wel mooi instinken!

Ditte

Merle

12-4-'89

En nu...ditte

Koppie-au!

Een papegaai is de aap onder de vogels. Hij is intelligent en humeurig. Maar hij kan praten. En de gekste geluiden brengt hij voort: hondengeblaf, een voorbijgierende auto, een rammelende koekjestrommel. Pas geleden brak de politie de voordeur van een woning open, omdat lieve Lorre urenlang een gillende huisvrouw nadeed.

Maar er zijn ook papegaaien die mooi kunnen zingen. Ik heb gehoord van een papegaai die uit volle borst het Wilhelmus galmde. In ieder geval kunnen papegaaien goed na-apen. Lorre is de ideale kandidaat voor de Soundmix-Show van Hennie Huisman.

Enkele honderdduizenden mensen in ons land hebben een papegaai als huisgenoot. Zo'n beest kan heel gezellig zijn. Hij wordt graag geaaid en is dol op knuffelen en zoenen. Maar soms knaagt hij je meubilair tot op de spijkers af. Dan wordt hij in de krant 'wegens omstandigheden' te koop aangeboden. Een beet van zijn mooie snavel kan je een vinger kosten. Sommige Belgische dierenartsen die een papegaai moeten behandelen, vragen dan ook bibbergeld (gevangeld). Geef je Lorre niet genoeg liefde, dan trekt hij al zijn veren uit. In plaats van een kleurige papegaai heb je dan een kaalgeplukte soepkip.

Papegaaien zijn niet altijd vriendelijk behandeld. In het Romeinse Rijk werden papegaaienkoppen gegeten. En om een papegaai aan het praten te krijgen, gaf de Romeinse schrijver Plinius het volgende advies: 'men neme een stok, even hard als de papegaai'snavel en slaat daarmee de vogel op zijn kop'.

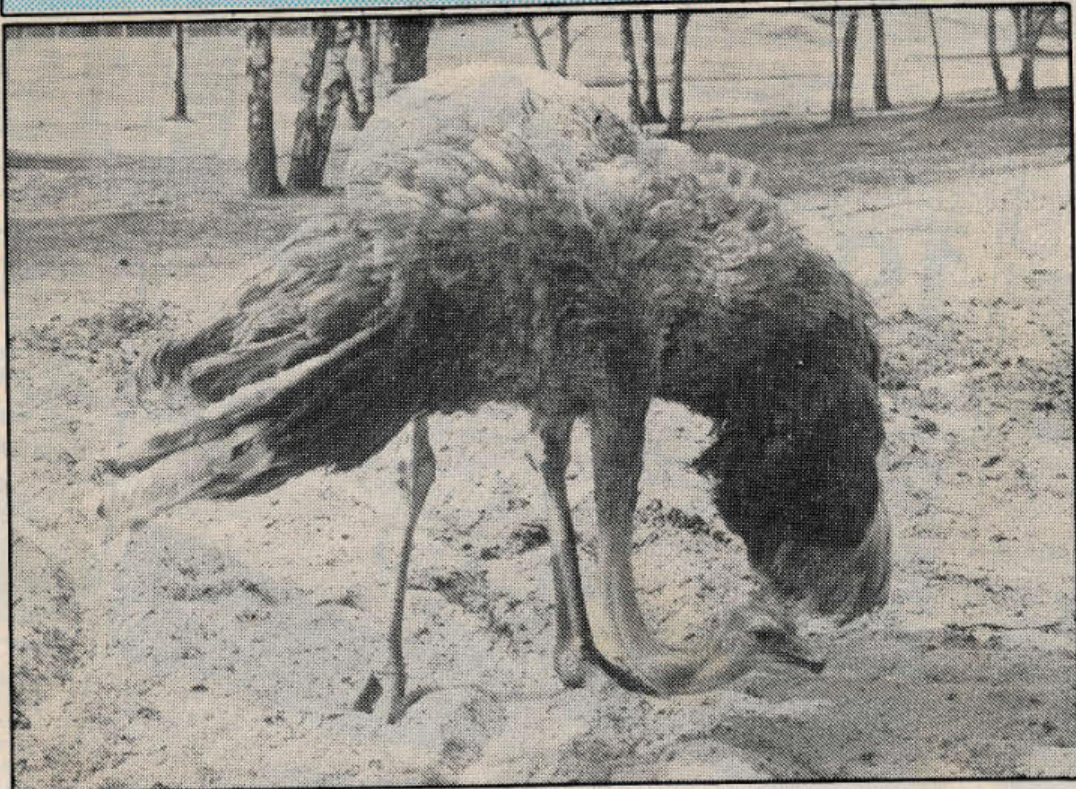
Zou zo'n klap helpen? Ik denk het niet. Volgens mij krijgt zo'n papegaai niet koppie-krauw maar koppie-au!

Ditte Merle

26-4-'89

En nu...ditte

Het voordeel van twee tenen

Een mens heeft aan elke voet vijf tenen. Is dit niet een beetje teveel van het goede? Een paard bijvoorbeeld heeft één teen en daar loopt hij twee keer zo hard mee als een mens. Misschien zouden we met minder tenen beter uit de voeten kunnen. Maar één teen lijkt me wat weinig. Met twee tenen zijn we goed vergelijkbaar met de struisvogel. Toen ik laatst in een dierentuin een zak vogelzaad omhoog hield, stapte zo'n struisvogel er parmantig op af. Hij stak zijn eigenwijze kop in de zak en schrokte de korrels naar binnen. Ondertussen bekeek ik zijn tenen.

Struisvogels hebben aan elke poot een kleine teen en één superteen met een venijnige klauw. Met die superteen kan die struisvogel je aan flarden scheuren. Maar

hij kan er ook heel hard mee lopen. Een sprintje van zeventig kilometer trekt hij met gemak. Hij is dan ook moeilijk te vangen. Pas geleden was er bij Rotterdam een struisvogel ontsnapt. Met stappen van drieëneenhalve meter spurte hij over weilanden en sportvelden. Uiteindelijk kon hij met het net van een voetbaldoel worden gevangen. In het nauw gedreven steekt een struisvogel zijn kop niet in het zand, maar drukt hij zich met gestrekte hals tegen de grond. Hij hoopt dan dat je hem voor een heuveltje aanziet.

Zijn wetenschappelijke naam is 'Struthio camelus'. Dat betekent 'vogeltjeskameel'. De oude Arabieren dachten dat de struisvogel een kruising was tussen een vogel en een kameel. Ook een kameel kan hard lopen en heeft twee tenen. Met die tenen kan hij gevaarlijke klappen uitdelen. En net als een kameel heeft een struisvogel er geen last van als je op zijn rug meerijdt. De voordelen van twee tenen zijn mij duidelijk.

Ditte Merle

10-5-'89

En nu...ditte

Slordige eter

De olifant is een slordige eter. Heeft hij trek in malse blaadjes, dan trekt hij een boom met wortel en al uit de grond. Hij plukt er enkele blaadjes af en laat de boom ontredderd liggen. Vervolgens stapt hij vrolijk naar de volgende boom.

Aan het eind van de dag heeft hij een paar honderd kilo bladeren, wortels, schors en hout in zijn maag gestopt. En ondertussen een kilometerslange ravage aangericht. Deze 5.000 kilo wegende kolos is bijna niet te houden in de natuurparken. Hij kent geen tafelmanieren en net als de mens vernielt hij zijn eigen leefomgeving. Dat is één van de redenen waarom de olifant in het jaar 2000 waarschijnlijk niet meer in de natuur voorkomt. Hij verhongert.

Een olifant is een lief en grappig beest. Dagelijks geniet hij van een verfrissend modderbad. Schijnt de zon te fel, dan legt hij een berg takken op zijn hoofd. Zo'n elegante hoed voorkomt een zonnesteek. Hij is ook dol op de bessen van de maroelaboom. Als hij daar veel van eet, wordt hij dronken. Trompetterend zwalkt hij door het oerwoud. Blijf de volgende dag maar uit zijn buurt: een olifant met een kater is slecht gehumeurd.

Olifanten zijn heel leergierig. In Azië zijn scholen waar olifanten voor bulldozer studeren. Na afloop van hun studie verslepen ze gemakkelijk een gewicht van 6.000 kilo aan boomstammen. Sportieve olifanten krijgen een voetbaltraining. Laatst werd in Indonesië een olifantenvoetbaltoernooi gehouden. President Suharto beloofde het winnende elftal met een beker. Maar willen olifanten de volgende eeuw nog in hun natuurparken kunnen leven, dan moeten ze wat minder slordig eten. Een cursus 'netjes eten' komt waarschijnlijk te laat.

Ditte
Merle

24-5-'89

En nu ... ditte

Wat horen dierenoren?

De afgelopen tijd was het zo warm dat ik het liefst flinke flaporen had: om mezelf koelte toe te waaien. Maar mijn oren zijn te klein en ik kan ze niet bewegen. Mijn konijn kan dat wel. Die draait ze onafhankelijk van elkaar alle kanten op. Ik kan misschien niet veel met mijn oren doen, maar ze zitten gelukkig op de goeie plaats. De oren van sprinkhanen zitten heel ongelukkig. De sabelsprinkhaan heeft zijn oren op zijn scheenbeen en bij de veldsprinkhaan bevinden ze zich op zijn achterste. Dat lijkt me niet prettig op de wc!

Toch ben ik niet jaloers op mijn konijn. Want uit onderzoek is gebleken dat een konijn niet te lang naar harde popmuziek mag luiste-

ren. Hij wordt er knettergek van en krijgt nare ziektes. De rest van zijn leven heeft hij een gehoorapparaat nodig. Ook voor kippen is popmuziek ongezond. Als ze er vaak naar luisteren, blijven ze achter in de groei. Maar draai je klassieke muziek, dan gaat alles goed. Een kuiken dat een week of acht van Bach of Vivaldi heeft genoten, weegt zwaarder dan andere kuikens.

Veel dieren hebben een beter gehoor dan wij. Pieptonen die voor ons te hoog zijn om te horen, maken een hond zenuwachtig. De mug herkent zijn vrouwtje aan haar zoemgeluid. Maar één van de luisterkampioenen is wel de uil. Zelfs geblinddoekt kan hij een muis vangen. Hij gaat af op zijn gehoor en duikt feilloos naar de plek waar hij geritsel hoort. En dat goeie beest heeft niet eens flaporen, maar twee gaatjes bedekt met veren.

Ditte

Merle

7-6-'89

En nu ...ditte

Schildpad in de soep

Van één soepschildpad kun je honderden borden soep koken. Die soep smaakt anders dan uit blik. Schildpadsoep uit blik wordt vaak van bruine bonen gemaakt. Echte schildpadsoep is kleverig en blijft aan je lippen en je gehemelte plakken. In Afrika liggen de soepschildpadden levend op de markt te wachten tot ze de pan in gaan. Het zijn net gerimpelde ouwe mannetjes. Van onder een veel te grote helm kijken ze je slaperig aan. Tandem hebben ze niet. Ik wil zo'n aandoenlijk beest niet in mijn pan. Dan is het net of ik een ouwe opa kook.

Soepschildpadden leven in de grootste soep van de wereld: de warme oceanen. Op de zeebodem grazen ze als koeien het gras en het wier van de rotsen. Maar er zijn ook vleesetende schildpadden. Een enkele keer bijt zo'n schildpad een teen van een badgast af. Een tijdje geleden is in India besloten om vleesetende schildpadden in de heilige rivier de Ganges uit te zetten. Ze moeten daar de halfvergane lijken die door de bevolking in de Ganges worden gekieperd opruimen. Voorlopig hebben ze genoeg te eten.

Toch worden veel schildpadden in hun bestaan bedreigd. Dat komt vooral doordat de stranden steeds drukker worden en de schildpadden niet meer uit zee durven om eieren te leggen. Maar schildpadden protesteren niet. Het zijn heel rustige beesten. Ze hebben zelfs geen stembanden. Het enige dat ze doen is een beetje grommen en zuchten. Maar dan alleen als ze verliefd zijn. Ze willen zich nog weleens vergissen. Soms ziet een verliefde schildpad een ouwe schoen aan voor een leuk vrouwtje. Grommend en zuchtend klimt hij erbovenop. Maar zo'n vrijpartij wordt natuurlijk niet veel soeps.

Ditte
Merle

En nu ...ditte

Dikke tong

Bij de ingang van onze slokdarm staat een dikke gespierde portier: de tong. Niets laat hij onze slokdarm in voordat hij het geproefd heeft. Wat goed smaakt, geeft hij een duwtje naar binnen. Onsmakelijke brokken gooit hij eruit.

Dat alles met de hulp van een snuffelende assistent: de neus. Die doet ook mee. Dat merk je als je neus verstopt zit: een lekkere zak friet smaakt naar karton. Sommige mensen proeven geen verschil tussen friet en karton. Die mensen zijn smaakblind. Hoe dik hun tong ook is of hoe groot hun neus, alles smaakt hetzelfde. Smaakblinde mensen hebben eigenlijk een bril voor hun tong nodig.

Het is vreemd gesteld met de tong. Vissen hebben geen tong, maar ze kunnen wel proeven. Dat doen ze met hun huid. Een slang heeft een gespleten tong, maar daar proeft hij niet mee. Die tong gebruikt hij om te ruiken. Hij heeft zijn neus dus in zijn mond zitten. Vlinders hebben ook een tong, maar ze proeven met hun poten. Dat lijkt me niet leuk: lopend op straat zouden we flink wat honderdrollen te proeven krijgen.

Maar vlinders hebben daar geen last van. Die staan altijd met hun pootjes te trappelen. Proeft een poot iets lekkers, dan rolt de vlinder zijn tong als een tuinslang uit en zuigt het voedsel op. Soms is die tong langer dan hijzelf. Zouden wij de tong van een vlinder hebben, dan zou die wel twee meter lang zijn en minstens 25 kilo wegen. Zo'n lange, dikke tong zou niet eens in onze mond passen. De hele dag zou je met je tong op je schoenen lopen.

Ditte Merle

5-7-'89

En nu...ditte

Omgekeerde wandelaars

Sommige mensen lopen liever op hun handen dan op hun voeten. Ze worden er zelfs kampioen in. In 1986 trok een op zijn handen lopende Koreaan een sprintje van 50 meter in 17.44 seconden. Maar de man die tot nu toe het langst ondersteboven liep, is Johan Hurlinger. Op een goeie dag vertrok deze Oostenrijker handlopend uit Wenen. Na 55 dagen kwam hij opgewekt in Parijs aan. Elke dag had hij zo'n tien uur ondersteboven gelopen. Natuurlijk werd hij ondersteboven gefeliciteerd.

De omgekeerde wereld kom je in het dierenrijk vaak tegen. Er is een hagedis die bijna altijd ondersteboven loopt. Hij heeft speciale poten met vijf platte tenen die vol haakjes zitten. Daarmee kan hij tegen plafonds lopen en met zijn kop omlaag aan muren hangen. Hij heeft een naam die goed bij hem past: gekko. Als je hem voor het eerst hoort, schrik je je rot. Schel en doordringend roept hij steeds zijn naam gek-ko, gek-ko. Maar net als die omgekeerde wandelaars zijn het onschuldige wezens.

In Indonesië leven gekko's als huisdieren. Overdag verstoppen ze zich in kasten, achter schilderijen of in gaten en kieren. Wordt het donker, dan kruipen ze tevoorschijn. In snel tempo eten ze alle insecten op. De mensen zijn blij met de omgekeerde, milieuvriendelijke insectenverdelgers. Ook in Nederland is belangstelling voor de gekko. Vorige maand zijn op Schiphol nog 2000 gekko's ontdekt. Ze waren verpakt in kleine kartonnen dozen met luchtgaatjes. Driehonderd hebben die verpakking niet overleefd. Misschien komt het wel omdat de dozen verkeerd stonden. De dozen hadden natuurlijk op hun kop moeten staan.

Ditte
Merle

SMUGGER

2-8-'85

En nu ...ditte...

Nijlpaardegebit

Als je op straat belaagd wordt, kun je het beste een paar tanden in je tegenstander zetten. Tandens zijn gemene wapens en je hebt ze altijd bij de hand. Laatst kreeg iemand ruzie met een bijtende buurman. Dat kostte hem een oor. In het dierenrijk gaat het er nog wilder aan toe. Boze walrussen doorboren met gemak hun soortgenoten. Haaien hebben een heel wapenarsenaal in hun bek. En in Afrika zijn geen nijlpaardmannetjes zonder happen uit hun vel. Wie zich op straat onveilig voelt, moet dus zijn tanden slijpen.

Tanden zijn hard en sterk. Op tv heb ik eens een dikke Belgische krachtpatser een gewicht van over de 100 kilo zien tillen: met zijn tanden. Zo'n gewicht krijg ik met mijn handen niet eens van de grond. Of deze krachtpatser daarna naar de tandarts moest, weet ik niet. Zijn tanden waren in ieder geval zo sterk als die van een nijlpaard.

Nijlpaarden hebben een kolossaal gebit. Soms groeien hun hoektanden als bananen uit hun bek. Vroeger werden van nijlpaardtanden kunstgebitten gemaakt.

De gelige brokstukken moesten een tijdje in het zuur en het witte ivoor kwam tevoorschijn. Zo belandden heel wat nijlpaarden in de monden van tandartspatiënten. Tegenwoordig worden kunstgebitten niet meer van nijlpaardtanden gemaakt. Maar als ik sommige gebitten zie, twijfel ik daar wel eens aan.

Ditte
Merle

16-8-'89

En nu ditte...

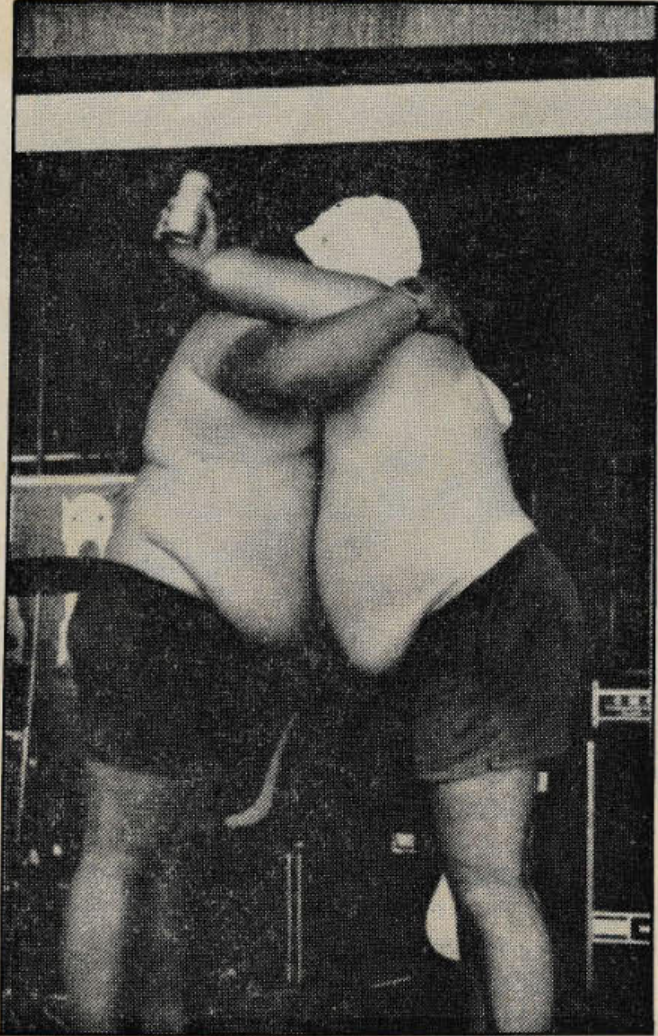
Op vakantie heb ik weer veel bierbuiken voorbij zien schommelen. Dikke mensen hebben voor mij iets gezelligs. Ze houden van lekkere dingen en als ze lachen, deint hun hele lichaam mee. Maar het is lastig als je op een dag niet meer de deur door kunt. Niet zo lang geleden kwam een superdikzak in de deuropening van zijn slaapkamer klem te zitten. De brandweer moest hem bevrijden. Hij had zijn leven lang op bed doorgebracht. Het kostte heel wat zweetdruppeltjes om hem terug in bed te rollen. Op de weegschaal gezet, bleek de dikzak 454 kilo te wegen. Hij is daarna aan de lijn gaan doen en viel meer dan 100 kilo af. Dat scheelde een paar onderkinnen.

Ook dieren overeten zich. Een python kan een geitje met huid en haar naar binnen werken. Daarna ligt hij weken op apegapen. De pelikaan-aal, dat is een soort vis, maakt het nog bonter. In een hongerige bui verslindt hij een vis die groter is dan hijzelf. Hij heeft namelijk een elastische keel en maag. Na zo'n maaltijd lijkt hij een opgeblazen ballon.

Dan is een hamster verstandiger. Ook hij doet niets liever dan zich vol te proppen. Maar hij slikt zijn voedsel niet door. Hij bewaart het in zijn wangzakken. Zijn die vol, dan brengt hij de lading naar zijn holletje om alles bij de voorraad te leggen. Dikke mensen hebben niet dat voordeel van de hamster. Ze hebben overal wangzakken, maar ze kunnen die niet leeg krijgen.

Bierbuiken en wangzakken

Ditte Merle

30-8-'89

En nu...ditte

SNUGGER

Flink aan de drank

's Zomers word ik altijd gestoken. Komt er een horzel of een steekvlieg voorbij, dan moet ie mij hebben. Ik heb nu alweer een paar muggebulten. Waar ik ook ben, die kleine vampiers komen van alle kanten aangevlogen. Enthousiast steken ze hun snuit in mijn vel. Ze nemen snel een paar slokjes en laten als dank een dikke bult achter.

Eens ben ik een teek tegengekomen. Een teek kan niet vliegen en hij is altijd aan de drank. Geduldig wacht hij in de bomen, struiken of in het gras tot er iemand voorbij wandelt. Hij gaat af op zweetluchtjes. Heeft een teek 'je geroken, kijk dan maar uit. Voor hem zijn we een wandelend café. Zijn zuigsnuit vol weerhaken boort zich in je vel. Dan zet hij het op een drinken. Hij houdt dat een week vol. Door al dat drinken krijgt hij een enorme bierbuik en wordt wel 200 keer zo zwaar.

Gelukkig kon ik de teek tijdig vermoorden. Het is misschien onbeleefd om iemand die dorst heeft geen drinken te geven, maar bij een teek is dat wel aan te raden. Pasgeleden was een Nederlandse wielrenner maandenlang doodziek door de ziekte van Lyme.

Die ziekte wordt door teken overgebracht. In Amerika zijn hele bossen afgezet en wordt iedereen gewaarschuwd. Ik houd niet van al die prikkende en zuigende beesten. Ik heb liever dat ze geheelonthouder worden.

Ditte
Merle

19-7-'89

De allerlaatste

En nu... ditte

De allerlaatste 'En nu ...ditte' staat vandaag op Snugger. Hopelijk hebben jullie er de afgelopen twee jaar veel plezier aan beleefd. Ditte Merle neemt afscheid, maar ze gaat niet helemaal weg. Binnenkort verschijnen namelijk allerhande leuke proefjes op Snugger, die je zelf thuis kunt uitproberen. Ditte zoekt ze voor jullie uit. Nog even wachten, maar doe je dan ook mee?

Baardapen

Met een baard kun je twee kanten op: je scheert hem af of je laat hem staan. In de oudheid liet je je baard staan. Een baard straalde kracht en wijsheid uit. Met baard was je pas een man. Er moeten toen veel baardapen rondgelopen hebben. Voor de Romeinen was de baard het symbool van de jeugd. Wie tegen de vijftig liep, was te oud voor een baard en moest hem afscheren. Alleen de keizer mocht hem houden als teken van eeuwige jeugd.

Dieren zijn niet zo modebewust. Heb je een baard, dan laat je hem hangen. De Zeeuwse mossel heeft een piepklein baardje van sterk elastisch haar. Hij klampt zich ermee aan de stenen vast. Het lijkt me wel handig zo'n baardje. Dan kun je je aan je eigen baardje omhoog trekken.

Baardvogels hebben ook niet zo veel baard. Het zijn een soort spechten en ze vliegen rond met een paar sprieterige stekels om hun snavel. Het zijn de punkies onder de vogels.

Dan heb je ook nog het baardzwijn. Met zijn lange bakkebaarden doet hij aan Engelbert Humperdinck denken. Maar eigenlijk heeft alleen de baardaap een behoorlijke baard. Hij is een beetje spookachtig, want rond zijn hele gezicht hangen lange, grijze haren. Echt veel baarden zie je in het dierenrijk niet.

Daarvoor moet je bij de mensen zijn. De langste baard behoorde toe aan een man uit Noorwegen. Bij zijn dood had hij een baard van 5 meter en 33 centimeter. En die ligt nu in een museum in Washington. Hij was pas een echte baardaap.

Ditte Merle

20-9-'89